Tekstil İşçileri Bülteni
Ekim 2009 - İşçi Bülteni Özel Sayı 491

Sermaye iktidarı önce fon oluşturuyor, sonra talan ediyor...

Haklarımızın gaspına, yağma ve talana dur diyelim!

İşsizlik Sigortası Fonu, 2002 yılında işsiz kalan işçiye yeni bir iş buluncaya kadar sınırlı da olsa maddi destek sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Fonun büyük bir bölümü işçilerin ücretlerinden yapılan kesintilerle oluşturulmaktadır. Ama şimdi kapitalist patronlar krizi bahane ederek İşsizlik Sigortası Fonu'nu yağlamaya çalışıyorlar. Patronlar ve onların hükümeti de fondan bütçeye kaynak aktararak kapitalizmin krizine çare üretmeye çalışıyorlar. Fonda biriken para patronlar için sigorta primlerini ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırıyor, fonun nema gelirlerinin çoğu ise bölgesel kalkınma projeleri ve altyapı yatırımları amacıyla Hazineye aktarılıyor.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun amacı dışında kullanılmasını öngörerek TBMM'de kabul edilen son yasaya göre;

* 2009 ve 2010 yılında nema gelirinin dörtte üçü bütçeye gelir olarak kaydedilecek. Bu tutar Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki yatırımlar için öncelikli olacak. Yıllık yaklaşık 3 milyar lira GAP'a, 1 milyar lira da altyapı yatırımlarına aktarılacak.

* 2011 ve 2012 yılında da nema gelirlerinin dörtte biri bütçe gelir tahmini olarak yazılacak.

* İşveren Nisan 2009'dan sonra mevcut işçilerine ek olarak 31 Aralık 2009'a kadar yeni işçi alırsa bunların sigorta primleri de fondan karşılanacak.

Yasada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise işsizlik sigortasından yararlanırken işe alınan ancak sonrasında ikinci kez işsiz kalan bir işçinin işsizlik sigortası maaşı alamayacak olmasıdır. Hükümetin krize karşı açıkladığı teşvik paketlerinden yararlanacak patronların, işçiler için ödemesi gereken sigorta primlerinin tamamı Hazine tarafından karşılanacak.

İşsizlik kapitalizmin yapısal bir sorunudur ve bu nedenle sürekli işsiz üretir. Sermaye devleti bugüne kadar çeşitli adlar altında oluşturduğu tüm fonları sermayeye peşkeş çekti. Daha önce de işçilerin ve emekçilerin ücretlerinden kesilen paylardan oluşturulan fonlar amaçları dışında kullanılarak talan edilmişti. Konut Edindirme Yardımı, Tasarrufu Teşvik Fonu, depremzedeler için toplananlar bunlardan bir kaçıdır.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun Mayıs 2009 tarihli İşveren dergisine açıklama yapan İstanbul Sanayi Odası Başkanı Tanıl Küçük, "*Kriz nedeniyle zor durumda olan işletmelerin kıdem tazminatı yükünü, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanması seçeneği değerlendirilmelidir*" diyerek sıranın İşsizlik Sigortası Fonu'nda olduğunu ilan etmiş oldu.

Kapitalist patronlar, onların devleti ve hükümeti bir süredir kıdem tazminatı hakkının fona devredilerek tırpanlanması konusunda tartışma yürütüyorlar. Nasıl İşsizlik Sigortası Fonu'nu yağmalamak için uğraşıyorlarsa kıdem tazminatı hakkımızı da talan etmek için fon kuracaklar. Bir yandan en temel haklarımızdan biri olan kıdem tazminatını ortadan kaldıracaklar, diğer taraftan kıdem tazminatı hakkını yağma ve talan edebilecekleri bir fonda toplayacaklar.

İşçi ve emekçilerin örgütsüzlüğünden cesaret alan sermaye devleti, ekonomik ve sosyal yıkım saldırılarını artırarak devam ettirmektedir. Saldırılara karşı "Sınıfa karşı sınıf!" şiarını yükseltmeli haklarımızın gaspına dur demeliyiz.

Ulusal sorun ve işçi sınıfının tutumu üzerine...

Kürt sorunu, geçtiğimiz aylarda gündeme damgasını vuran ve halen tartışılan bir konudur. Konunun tüm toplumda yaygın olarak tartışılmasına yol açan gelişme, hükümetin "Kürt açılımı" diye başlattığı propaganda oldu. Ardından "Kürt" kelimesini kullanmaktan korkan hükümet, "Demokratik açılım" demeye başladı; son olarak ise "Milli Birlik Projesi" diye bir safsata uydurdular. Devletin AKP eliyle başlattığı bu süreç durup dururken gündeme gelmedi. "Açılım"la kast edilen şey, esas olarak ABD'nin uzun yıllar boyunca Kürt sorunu için önerdiği çözüm planıydı. Görünen o ki, artık devlet de, hükümet de, büyük patronlar da bu "çözümü" bir şekilde uygulamak eğilimindeler. Bu plana göre, özgürlük ve eşitlik özlemlerinden vazgeçmesi koşuluyla, Kürt halkına bazı kırıntılar sağlanacak.

Belirtmek gerekiyor ki, hiçbir onurlu halk, özgürlük ve eşitlik özlemlerini kırıntılara değişmez.

Türkiye'de önemli yer tutan bu sorunda işçi sınıfının görevi ve çıkarı, ilkin Kürt ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı başta olmak üzere en temel haklarını savunmaktır. Ki kendi kaderini tayin hakkı ayrılma, ayrı bir devlet kurma hakkını koşulsuz olarak tanımayı da içerir. İkinci olarak, biz sınıf bilinçli işçiler, bu hakkın sadece ezilen ulusun işçi sınıfının ve emekçilerinin çıkarına olan kullanımını destekler, bunun için mücadele ederiz. Buna uygun olarak biz, gerici sınıf ve görüşlerin etkisinde olmadıkça, yani ilerici bir öz taşıdığı müddetçe ezilen ulusun özgürlüğü için mücadele yürüten akımları destekleriz.

O yüzden örneğin Güney Kürdistan'da emperyalizm eliyle zengin sınıfların çıkarına bir devletin kurulmasının, —Kürt işçi ve emekçilerinin çıkarına uygun görmesek bile— karşısında yer almayız. Bu durumda ideolojik ve politik olarak işçi ve emekçileri devrimci çözüm çizgisine kazanmaya çalışır, bunu gerçekleştirmeye çağırırız. Ya da örneğin bir yandan sermaye iktidarının ve emperyalist efendilerinin "açılım" oyununun maskesini düşürmeye çalışırken, diğer yandan da kırıntı düzeyinde bile olsa Kürt halkının her türlü meşru hakkının tanınmasını sağlamaya uğraşırız.

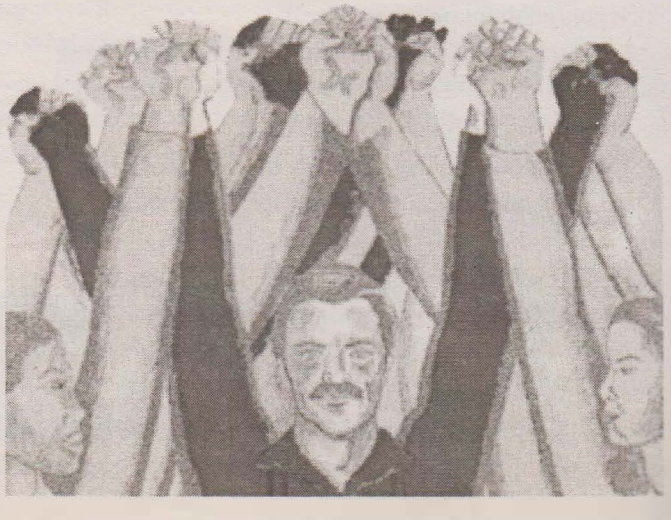
Bu sınırlı demokratik hakların ancak devrimci mücadele ile kazanılabileceğini biliyoruz. Nitekim zamanında özgürlük için devrimci bir savaş yürütmemiş olsaydı Kürt halkı da yok sayılmaya devam edecekti. Yine bu dönemin halkta yarattığı devrimci birikim olmasaydı Kürt siyasi hareketi ve önderliğinin '1999'dan sonraki geri tutumundan dolayı mücadelenin sürmesi imkânsızlaşırdı. Kürt halkının her şeye rağmen ayakta tuttuğu özgürlük özlemi ve mücadelesi, şimdi emperyalistlere ve Ankara'daki işbirlikçilerine "açılım"lar yaptırıyor. Bir kez daha görüldüğü üzere en sınırlı kazanımlar dahi, ancak devrimci temelde yürütülen uzun mücadeleler sayesinde mümkün olabiliyor.

Öte yandan bugüne kadar yürütülen mücadele ve gelişmeler, emperyalizmin ve uşaklarının Kürt sorununu çözmeye güçlerinin yetmeyeceğini göstermiştir. Ayrıca tarih bu konuda acı derslerle doludur.

Emperyalizm çağında, ulusal sorunun tek gerçek ve kalıcı çözümü var; tüm uluslardan işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarlarını temel alan bir mücadele ile sermaye iktidarını yıkıp emperyalist boyunduruğu parçalamaktır. Bu ise Kürt, Türk ve diğer milliyetlerden işçi ve emekçilerin aynı parti çatısı altında devrim ve sosyalizm mücadelesi yürütmekten başka kurtuluş yolunun olmadığını anlatır. Ulusal sorun konusundaki emekçi sınıf tutumunun en temel ilkelerinden biri de budur. Çünkü ancak bu yolla Kürt, Türk ulusları ve diğer milliyetler gerçekten özgürleşebilir ve tam hak eşitliğine dayalı bir gönüllü birlikteliği sosyalist bir düzenle taçlandırabilirler.

Yaşasın halkların kardeşliği!

Yaşasın birleşik sosyalist cumhuriyetler birliği!

Sakız çiğnemek krize iyi gelir, krize girerseniz sakız çiğneyin...

Asalak patronların işçi-emekçilerin beyinlerini uyuşturmasının aracı olarak REKLAMLAR!

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin başlattığı "Kriz varsa çare de var" kampanyasına bir yenisi daha eklendi. Türkiye Reklam Konseyi de "ekonomiyi canlandırma" iddiasıyla yeni bir kampanya başlattı. Kampanyanın sloganı: "Alın-verin ekonomiye can verin!" Amacı ise "iç pazarı canlandırmak için ramazan, bayram, okula dönüş dönemlerini kapsayacak biçimde topyekûn seferberlik başlatmak"!

Seferberliğe hizmet için bir reklam hazırlandı. Kampanya kapsamındaki reklamda tanıdık gazeteci, bankacı, ekonomist karşımıza çiçekçi, simitçi, bakkal ve oyuncakçı olarak çıkıyor. Bir bakkalı canlandıran ekonomist, elindeki sakızı göstererek, "Bu sakız bütün ekonomik krizlere iyi gelir, sakinleştirir" diyor! Krizden asıl etkilenen, işsiz kalan, sefalet içinde bir yaşama mahkûm edilen milyonlarca insanı sakız sakinleştirebilir mi?

Reklamı hazırlayanlara göre "evet" edebilir: "Birisi bir sakız alır bakkal kazanır, bakkal akşam eve giderken meyve sebze alır manav kazanır, yetiştiren köylü kazanır, ülke kazanır, krizin son kalan etkileri de ortadan kalkar. İyisi mi siz de bir sakız alın, ekonomik kriz sakinleşsin" diyerek reklamlarında sefaletimizle dalga geçiyorlar.

Bakkal sakız almadığımız için mi iflas ediyor, yoksa marketlerle yarışamadığı için mi? Manav kazanırsa köylü de kazanırmış? Karpuzunu satmaktansa, kurtarmadığı için tarlada bırakan, ürününü ineklerine yem eden, fındığının değeri sürekli düşen, buğdayını geçen yılın altında satan üretici köylü tasarruf mu ediyor ki harcasın? Tasarruf etmek bir yana, borç bataklığında yaşamaya, icralarla, cezalarla her geçen gün daha da çok sefalete mahkûm ediliyor.

Gazeteci Meliha Okur çiçekçi, Merkez Bankası eski başkanlarından Yaman Törüner oyuncakçı, Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Akın Öngör ise simitçi olarak karşımıza çıkıyor. Mesajlar aynı: "Çiçek alın, oyuncak alın, simit alın ki krizin kalan etkilerini de yok edelim." "Krizin kalan etkileri" dendiğine göre kriz atlatılmış. Öyle ya, borsalar yükseliyor, piyasaya güven nasıl da arttı!

Krizden çıktık mı? Evet, birileri çıktı ya da hiç yaşamadı. Bankaların kârları sürekli artıyor, şirketler kârlarına kâr katıyor. Konut satışları, gayrimenkul yatırımları fırlıyor, milyonluk villalar kelepir mal gibi alınıyor. Lüks araç ve lüks yaşam biçimi krize fazla takılmadı, satışları geçen yılı da geçti. Güler Sabancı, mali varlık olarak "Dünyanın en güçlü 100 kadını" listesinde büyük bir sıçrama yaparak 75'incilikten 27'nci sıraya yükseldi. Bu "kriz" ortamında sadece Güler Sabancı yükselmedi, şirketleri de dev adımlarla yükseldi. Onlara kriz yok.

"Çekinmeyin, alın verin ekonomiye can verin" sloganı, bu kesimleri ve reklamlarda çıkan soysuzları kapsamadığına göre bu kampanya ve reklamlar neyi hedefliyor? Her şeyden önce kriz kime var? Reklama konu olan ve hedef kitle olarak belirlenen köylüye, çiftçiye, simitçiye, memura, işçiye, işsize...

Reklam neyi hedefliyor? Reklam, 'krizden çıkıyoruz' deyip krizden etkilenenlere karşı psikolojik bir savaş yürütüyor. "Ey memurlar! Krizden çıkıyoruz, sıkın dişinizi yüzde 2'ye razı olun." "Ey işçiler! Ücretlerinize zam istemeyin, kriz sonrası iyi günler sizi bekliyor.", "Saygıdeğer emekliler bu yıl yüzde 1,73'ü kabul edin krizden çıkınca daha iyisini de göreceksiniz". "Ey işsizler! Simit yiyin ama isyan etmeyin, bunalırsanız bir sakız çiğneyin. Krizin son etkilerini atlatmak üzereyiz, sonra size de iş vereceğiz..."

Yapılan araştırmalarda bir reklamın insan beyni üzerinde yıllarca süren bir etki bıraktığı belirtilmektedir. Yine yapılan başka araştırmalarda televizyon izlemek ortalama bir insanın ömründen 9 yıl aldığı söyleniyor. Yani bir insan, ömrü boyunca 9 yılını sırf televizyon izlemekle geçiriyor. Asalak patronlar bu araştırmalarla çıkardıkları sonuçlar doğrultusunda bir tarafta ortaçağ köleliğini aratmayan yaşama ve çalışma koşullarıyla işçi-emekçilerin yaşamını cehenneme çeviriyor, diğer taraftan da böylesi reklam ve kampanyalarla beyinlerini uyuşturarak bir sürüye dönüştürmeye çalışıyor. Yani bu sömürü ve kölelik düzenini bir tarafta meşrulaştırırken, diğer tarafta tüm yıkıcı etkilerini sıradanlaştırarak kabullendirmeye çalışıyor.

Kapitalizmde ne kadar çok üretim olursa olsun, işçi-emekçiler işsizlikten, sefalet içinde yaşamaktan kurtulamazlar. Çünkü asalak patronların bu düzende tek dertleri vardır: Kâr, daha çok kâr elde etmek. İnsan sağlığı ve yaşamı için hayati bir önemi olsa dahi, kâr getirmeyen hiçbir şeyi üretmezler. Depolarında çürütür, ama kâr getirmediği için insanlara dağıtmazlar. Günümüzde bir tarafta tüketilmeyen devasa zenginlikler dururken, diğer tarafta sefalet içinde yaşamaya mahkûm edilen milyonlarca emekçinin varlığı bunu fazlasıyla anlatıyor.

İşçi ve emekçiler olarak örgütlü sınıf mücadelesine katılıp, kriz içinde debelenen ücretli kölelik düzenini sahipleriyle birlikte tarihin çöplüğüne atmadığımız müddetçe, bizlere gün yüzü doğmayacaktır.

İş Kanunu'nda çalışma süresi, fazla çalışma ve işçinin yasadaki hakları

Pek çok işyerinde, fazla çalışma zorunlu bir uygulama olarak dayatılmakta ve işçiler onayları alınmaksızın fazla mesaiye bırakılmaktadırlar. Oysa yasaya göre fazla çalışma yapılması için işçilerin onayının alınması şarttır. Zorunlu mesai sadece acil işlerde, acil hallerde, örneğin makinelerin arızalanması vb. durumlarında yaptırılabilir. Gece çalışmasında fazla çalışma yaptırılamaz.

Fazla çalışma ücreti oranları nelerdir?

Fazla çalışma haftalık 45 saati aşan çalışmadır. Şayet bir işyerinde denkleştirme uygulaması var ise denkleştirme süresini aşan kısım fazla çalışmadır. Fazla çalışma süresinin toplamı yılda 270 saati geçemez. Fazla çalışma ücreti ise işçinin saat ücretinin en az %50 fazlası olarak ödenmek zorundadır.

Haftalık çalışma süresi sözleşmelerle 45 saatin altında belirlenen işyerlerinde, fazla çalışma, sözleşmede belirlenen haftalık çalışma süresini aşan kısımdır. Kısmi sürelerle (part-time) çalışmada fazla çalışma ücreti işçinin günlük ücretinin %25 yükseltilmesiyle ödenmek zorundadır.

Yine yasaya göre hem fazla çalışma hem de kısmi sürelerle çalışma yapan işçi, bu çalışmalarının karşılığında zamlı ücret almak yerine izin kullanabilir. İzin kullanımı tamamen işçinin rızasına bağlı bir uygulamadır.

İzin uygulamasında, işçi, yaptığı fazla çalışma karşılığında bir saat için 1 saat 30 dakika, kısmi sürelerle çalışan işçi 1 saat için 1 saat 15 dakika izin kullanabilmektedir. Denkleştirme uygulaması nedeniyle işçin fazla çalışma karşılığında kullanacağı izinler 6 ay gibi uzun bir zaman dilimine yayılarak bu konuda esneklik getirilmiştir. İşçi iznini iş süreleri içinde ve ücretinde herhangi bir kesinti yapılmadan kullanacaktır.

6 Nisan 2004 tarihinde resmi gazetede yayınlanan İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği Madde 5'te fazla çalışmada sınır şöyle tanımlanmıştır

"Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz. Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir.

Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sürelerinin hesabında yarım saatten az olan süreler yarım saat, yarım saati aşan süreler ise bir saat sayılır."

Madde 6'ta serbest zaman şöyle tanımlanmıştır:

"Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma yapan işçi, isterse işverene yazılı olarak başvurmak koşuluyla, bu çalışmalar karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında bir saat otuz dakikayı, fazla sürelerle çalıştığı her saat karşılığında bir saat onbeş dakikayı serbest zaman olarak kullanabilir.

İşçi hak ettiği serbest zamanı, 6 ay zarfında işverene önceden yazılı olarak bildirmesi koşuluyla ve işverenin, işin veya işyerinin gereklerine uygun olarak belirlediği tarihten itibaren iş günleri içerisinde aralıksız ve ücretinde bir kesinti olmadan kullanır.

İşçinin bu kanundan ve sözleşmelerden kaynaklanan tatil ve izin günlerinde serbest zaman kullandırılamaz."

Madde 9'ta fazla çalışma yaptırılacak işçinin onayı şöyle tanımlanmıştır:

"Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma yaptırmak için işçinin yazılı onayının alınması gerekir. Zorunlu nedenlerle veya olağanüstü durumlarda yapılan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma için bu onay aranmaz.

Fazla çalışma ihtiyacı olan işverence bu onay her yıl başında işçilerden yazılı olarak alınır ve işçi özlük dosyasında saklanır."

Madde 10'ta fazla çalışmanın belgelenmesi şöyle tanımlanmıştır:

"İşveren, fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma

yaptırdığı işçilerin bu çalışma saatlerini gösteren bir belge düzenlemek, imzalı bir nüshasını işçinin özlük dosyasında saklamak zorundadır. İşçilerin işlemiş olan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma ücretleri normal çalışmalarına ait ücretlerle birlikte, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 32 ve 34 üncü maddeleri uyarınca ödenir. Bu ödemeler, ücret bordrolarında ve İş Kanununun 37 nci maddesi uyarınca işçiye verilmesi gereken ücret hesap pusulalarında açıkça gösterilir."

Çalışma süresi 4857 sayılı İş Kanunu'nda madde 61'de şöyle tanımlanmıştır:

"Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır.

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir.

Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir."

Etkinliklerden...

Tekstil İşçileri Bülteni'nden direnişçi Entes işçisi için eylem!

Entes Elektronik Fabrikası İstanbul Ümraniye'de faaliyet yürütüyor. Entes patronu kriz bahanesiyle Gülistan Kobatan'ı işten attı. "İşimi geri istiyorum!" talebiyle fabrika önünde direnişe geçen Gülistan Kobatan 2 Ağustos günü Çiğli İşçi Kültür Sanat Evi'nde düzenlenen dayanışma etkinliğine katıldı.

Tekstil İşçileri Bülteni çalışanları olarak bizler de direnişçi Gülistan Kobatan ile dayanışmak amacıyla çeşitli eylem ve etkinlikler düzenledik. Çeşitli yerlerde dayanışma masaları açarak Entes işçisi ile dayanıştık.

26 Temmuz günü Şirinyer-Tansaş önünde Tekstil İşçileri Bülteni olarak basın açıklaması gerçekleştirdik.Aylardır direnişte olan Entes direnişçisi için gerçekleştirdiğimiz basın açıklamasında "Patronlar krizin bedelini işçilere ödetmeye devam ediyor! Direnen Entes işçisi Gülistan Kobatan yalnız değildir!" şiarlı pankart açtık. Basın açıklamasında "Tüm işçi ve emekçileri çakılan kıvılcımı büyütmeye, asalak sermayedarların ve uşaklarının korkulu rüyasını gerçeğe çevirmek için ayağa kalkmaya çağırıyoruz" sözlerine yer verdik.

Direnişçi işçilerle dayanışmayı yükseltiyoruz!

Kapitalizmin krizi işten atmalar, düşürülen ücretler, daha da ağırlaşan çalışma koşulları, ücretsiz izinler, sendikalaşma mücadelesine saldırı şeklinde yansımaktadır. Tüm saldırılar işçi ve emekçilerde de tepkiye konu oluyor. Ülkenin çeşitli yerlerinde hak gaspına uğrayan işçiler boyun eğmiyor, direnişe geçiyor.

Kapitalizmin krizine karşı direnişe geçen işçilerle dayanışmak amacıyla Çiğli İşçi Kültür Sanat Evi'nde 6 Eylül günü bir etkinlik düzenlendi. Bizler de Tekstil İşçileri Bülteni olarak etkinlik öncesinde direnişçi işçilerin sesini İzmir'de çalışma yürüttüğümüz alanlara taşımaya çalıştık. Bir ay boyunca "Direnişçi işçilerle dayanışmayı yükseltelim!" şiarıyla kampanya örgütledik.

Kampanya kapsamında "İşten atmalar yasaklansın!" ve "Grev ve direnişte olan işçilerin talepleri kabul edilsin!" taleplerinin olduğu imza kampanyası başlattık. Buca, Bornova, Bayraklı, Karşıyaka ve Konak'ta imza kampanyamızı daha geniş emekçi kesimlere duyurabilmek için masalar açtık.

Buca, Çamlıkule ve Kuruçeşme mahallelerinde kapı kapı dolaşarak direnişteki işçilerle dayanışma çağrısı yaptık, imza topladık. Faaliyetlerimiz boyunca emekçilerin yoğun ilgisiyle karşılaştık. Yine işten atılan, ücretlerini alamayan birçok işçiyle karşılaştık.

6 Eylül Pazar günü ise Çiğli işçi Kültür Sanat Evi'nde Bursa'daki Asemet Metal işçisinin, İzmir'de Kent Aş işçilerinin yanı sıra faklı sektörlerden işçileri katıldığı bir söyleşi gerçekleştirdik. Canlı tartışmaların yapıldığı etkinlik çekilen halaylarla son buldu.

Cicikom Tekstil'de onlarca işçi işten atıldı!

İşten atmaların yoğun yaşandığı, işçilerin günde 15-16 saat boyunca ağır koşullarda sigortasız çalıştırıldığı tekstil sektöründe krizle birlikte çalışma koşulları, baskı ve sömürü daha da arttı.

En son BEGOS 3. bölgede faayet gösteren Cicikom Tekstil A.Ş. önce kriz bahanesi ile yoğun bir şekilde işçi çıkardı sonra fazla mesaileri sıklaştırdı. Ardından da öğle yemeklerini ve servisleri kaldırdı. İşçiler bir süre evlerinden yemek getirdiler. Servis yerine de şirkete ait yük taşıma aracında işe gitmek zorunda kaldılar. Yemek ve ulaşım sorunu işçiler arasında tepkilere yol açınca patron geri adım atmak zorunda kaldı. Bu sorunlar geçici de olsa giderildi.

Şimdi ise Cicikom Tekstil patronu yeni bir sömürü aracını devreye soktu. Geçtiğimiz Ağustos ayında yıllık izne çıkarmak zorunda olduğu işçilerin yerine yeni işçi aldı. Yaklaşık 1 ay boyunca kesimhaneden dikimhaneye, kaliteden ütü-paketleme bölümlerine kadar işçi alımı gerçekleştirdi. Bu işçileri "deneme süresi" diye 10-15-20 günlük zaman dilimleri içerisinde sigortasız bir şekilde çalıştırdı. Yıllık izin süresi dolan işçiler geldiğinde de "yetersiz bulundunuz" bahanesi ile yeni aldığı işçileri işten attı. Üstelik tüm buniar yaşanırken de gazetede iş ilanları hala yayımlanmaya devam etti.

Cicikom patronu işçilerin bilinçsizliğinden ve örgütsüzlüğünden güç olarak bu kadar keyfi bir şekilde davranmaktadır. Tekstil işçileri olarak bir araya gelmeli ve "İşten atmalar yasaklansın!" , "Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!" talepleri ile mücadele etmeliyiz.

İşten atılan bir Cicikom işçisi

Her yeni günü değiştirmek için uyanalım!

10 yıllık tekstil işçisiyim. Yaşamdaki tüm zenginlikleri işçiler üretmesine rağmen bizi hep "alt sınıf" olarak göstermişlerdir. Böyle olması bizlerin de kendimizi kötü hissetmesine sebep olmuştur. Oysa gücümüzün farkına varıp, yaşamı üretenlerin bizler olduğunu bilirsek asıl onların yani bizi ezenlerin, sömürüp hakkımızı, emeğimizi çalanların bir hiç oldukları ortaya çıkacaktır.

Evet yaşamımızı sürdürebilmek için çalışmamız gerekiyor. Günün 12 saati çalışıyoruz. Eve geldiğimizde enerjimiz kalmıyor. Bizc kalan zamanda ise yemek yiyip, uyuyup, enerji depolamaya çalışarak ertesi güne hazırlanıyoruz. Ve o günden tek istediğimiz şey bir an önce bitmesi. İnsanın uyandığı güne bitmesi için başlaması çok kötü bir durumda olduğumuzu göstermektedir.

Evet biz çalışıyoruz, elimizden gelen herşeyi yapıyor olmamıza rağmen insan gibi yaşayamıyoruz. İhtiyaçlarımızı karşılayamıyoruz. Boşuna çalıştığımızı bile düşünüyoruz bazen!

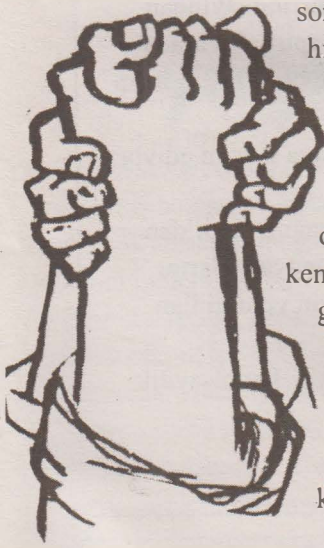
Durum böyle olunca biz işçiler, bizi bizden başka kimsenin kurtaramayacağını ve kurtuluşumuzun ancak kendi ellerimizde olduğunu görmeliyiz. Çalıştığımız atölyelerde bizlere hiçmişiz gibi davranıyorlar. Oysa bizler kendi gücümüzün bilincine varır ve örgütlü birliğimizi sağlayabilirsek neler yapabileceğimizi o zaman görürüz. "İnsanca yaşamaya yeten ücret istiyoruz!" diye hep beraber haykırırsak ancak o zaman bu hakkı almak mümkün olur. Çünkü yaşamı var eden ve üretcn biz işçilcriz. Ve birlik olup bir araya gelirsek elde edemeyeccğimiz hiçbir şey yoktur.

MTK'dan bir işçi

Hakkımızı arayalım!

Patronların bitmek tükenmek bilmeyen kâr sevdası aynı zamanda bitmek tükenmek bilmeyen emek sömürüsünü doğurmaktadır.

Bilinçsiz işçilerin kendi sınıfına vurduğu darbe sonucunda bu yıkım daha çok hissedilmektedir. Bilinçsiz işçinin "aldığım ücret fark etmez, ne kadar da olsa çalışırım" mantığı patronların ekmeğine yağ sürmektedir. Bu sömürü düzeninde hakkımızı arayarak kendimizi ezdirmememiz gerekmektedir.

Birlik olup kurulmuş sömürü düzeninde hakkımız aramalı, işçilerin makine değil insan olduğunu ortaya koymalıyız.

Mesela tekstil atölyelerinde çalışan binlerce işçi bulunmaktadır. Bunların yarısından çoğunun sosyal güvencesi yoktur. İşçiyi normal çalışma saatlerinden çok daha fazla çalıştırıyorlar. Hatta bazı tekstil fabrikalarında işçilerin kaç kere lavaboya gittikleri, ne kadar kaldıkları hesaplanıyor. Buna göre ücretlerinde kesintiye bile gidilebiliyor. Bir de dalga geçer gibi bir ay boyunca mesai saatinde lavaboya gitmeyenleri mükafatlandırıyorlar. İşçiler fazla mesaiye kaldıklarında ise 2 saat için yemek mi söyleyeceğiz diyerek bir simit, 4 zeytin tanesi ve bir parça peynirle geçiştiriyorlar.

Yani günde 20 lira karşılığı çalışan işçinin, patronunun gözünde hiçbir değeri yoktur. Bu emek sömürüsünün önüne geçmek için birlik olup hakkımızı aramamız gerekmektedir. "Ne kadar ücrete olursa olsun çalışırım" demeyip "hakkım olana çalışırım" diyerek birlikte hareket etmeliyiz.

BEGOS'tan bir işçi

Bir olalım!

150'nin üzerinde işçinin üretim yaptığı bir fabrikada çalışıyorum. Fabrikamız yurtdışına ihracat yapıyor. 5 yıllık tekstil işçisi olmama rağmen aldığım maaş 400 TL. Çok fazla mesainin olduğu bir fabrika. Ayda 40-50 saat mesaiye kalıyoruz. Günde 23 saat çalıştığım bile oluyor. Arkadaşlarım arasından 48 saat çalışanlar da oldu. O kadar çok çalışmamıza rağmen aldığımız ücret çok az. Gerçekten de hiçbirimiz hakkımızı alamıyoruz.

Çalışma saatlerinde tuvaletler kilitleniyor. "Sigara içiliyor" gerekçesiyle yaptıklarını söylüyorlar. Tuvalet ihtiyacımız olduğu zaman da izin vermiyorlar. "Gidip müdüre söyleyin" diyorlar. Müdüre gittiğimizde ise "paydos saatini bekleyin" diyor. Paydos zamanı tuvalet sırasında mı geçirelim, yoksa dinlenelim mi biz de karıştırıyoruz.

Öğle yemeğimiz var. Ama çoğu zaman yemekler az oluyor. Bazen doymadığımız da oluyor.

Her yöne servis yok. Servis güzergahı olmayan arkadaşların gece mesaisine kalması daha sıkıntılı oluyor. Çünkü bu arkadaşlara gece de servis vermiyorlar. Örneğin gece 04:00'e kadar mesaimiz olmuştu. Bu durumda işçiler ya yürüyerek eve gitmek zorunda kalıyorlar ya da iş yerinde kalmayı tercih ediyorlar. İş yerinde kalmayı tercih ettiklerin de ise "iş yapalım bari mesai gözüksün" dedikleri zaman da işçilerin çalışmasına izin vermiyorlar.

Yaşamak için çalışmaya, üretmeye ihtiyacımız yoksa ne tekstil işinde çalışırdık ne de bunlara katlanırdık. Ama artık katlanmayalım! Bir olalım sorunlarımıza karşı duralım.

Gaziemir Serbest Bölge'den bir işçi

Hakkımızı birlikte alabilirdik!

Rodi'de zımpara, kimyasal, yıkama (taşlama), fırın, reçine ve kalite işlemlerini yapıyoruz. Çoğunlukla Rodi'nin işlerini yapıyorsak da, başka dış firmaların işini de yapıyoruz. İşyerinde işçi sağlığını güvence altına alacak hiçbir önlem alınmıyordu. Kavga ederek toz maskesi alıyorduk. Doktorların kullandıkları toz maskelerini kullanıyorduk. Bazen fazladan alıp 2-3 tanesini üst üste kullansak da çok bir etkisi olmuyordu. Ama denetleme olduğu zamanlar bize gaz maskesi ve eldiven taktırıyorlardı. Yemekte her gün ayran veya yoğurt olması gerekirken iki günde bir veriyorlardı.

Rodi İkas'ta 400 kişi çalışıyorduk. Rodi İkas patronu iflas ettiğini söyleyerek Rodi Cevka'ya geçtik. Rodi Cevka 5 ay boyunca ücretlerimizi vermedi. Biz de Şubat ayında işi durdurarak basını da çağırarak fabrika önünde eylem yaptık. Eylemden sonra Cevka Müdürü Murat Cevahir ve Yüksel Karaca Haziran ayından sonra ayda 200 ile300 milyon arası ödeme yapacaklarını söylediler. Biz de tekrar iş başı yaptık. Bu arada Mart ayında İlkas Cevka'ya devredildi. Bütün arkadaşlara çıkış kağıdı imzalattılar. Sadece bir arkadaş imza atmadı. Herkese 2010'un Ocak ayında ödenecek şekilde senet verdiler.

30 Nisan'da parasını almayan arkadaşların bir kısmı işi bırakırken bir kısmı ise çalışmaya devam ediyor. Avukatımız 250 kişinin mahkemeye verdiğini söylüyor.

Haziran ayında da ödeme yapılmadı. Şu an Cevka patronu olan Yüksel 250 milyar alacağını Rodi'den aldıktan sonra kaçtı. İstanbul Rodi ise ilk başta ilgileneceğini ifade etti, sonra bir şey yapamayacaklarını söylediler. Ödemeleri Cevka'nın vermesi gerektiğini söylediler. Cevka'nın ise işçi alımı için verdiği ilan duruyor.

Paramızı almadan çıkış kağıdını imzalamamız, bir olup hakkımızı aramamız gerekiyordu. Bir olsaydık hakkımızı alırdık. Siz de Rodi'den mal almayarak bize destek olabilirsiniz.

Saldırılar karşısında susmayın!

Ben İzmir Buca doğumlu bir tekstil işçisiyim. 6 yıldır tekstil sektöründe, 2 yıldır da Pınbaşı bölgesinde bir tekstil fabrikasında çalışıyorum. Şu an çalıştığım firma patronun ve ustanın akrabaları ile dolu. Yaşadığım sorunları yazarak sizlerle paylaşmak istedim. Çünkü bu haksızlığı daha fazla içimde tutmak istemedim.

Şu an kriz nedeni ile 40'a yakın arkadaşımı işten çıkardılar. Sebep sözde kriz! İşçileri çıkarttıktan bir hafta sonra kendi adamlarını yerleştirdiler.

Tek sorunumuz bu değil. Birbuçuk yıldır asgari ücret alıyorum. Ücretlere zam yapılmıyor. Şu an kardeşim de yanımda çalışıyor. Kardeşimin ücreti 450 lira. Ama ücretimizi bankadan alıyoruz. Kardeşimin ücreti bankaya asgari ücret üzerinden yatırılıyor ve 546 lira olarak ödeniyor. Kardeşim 450 lirayı kendisi alıyor kalan 96 lirayı elden geri patrona ödüyor ve biz hiçbir şey diyemiyoruz. Çünkü bizi işten kovmakla tehdit ediyorlar. Biz de elimiz kolumuz bağlı susup izliyoruz. Bulunduğumuz bölümün yarısı zaten ustanın akrabası, yani ağzımızı açamıyoruz.

Sorunlarımızdan bir diğeri de ücretsiz izinler! Her ay 10-15 gün izin veriyorlar. Hem ücretten hem de sigortadan kesiyorlar. Yani göz göre göre bizi sömürüyorlar. Şu an yaşadıklarımı sizlerle paylaştım. Kim bilir sizler ne yaşıyorsunuzdur ama görünen o ki sorunumuz ortak. Ben artık bu gidişata dur demek istiyorum. Ve herkesi birliğe, dayanışmaya davet ediyorum. İşçi dayanışmasına çağırıyorum.

Bir tekstil işçisi

Tekstil İşçileri Bülteni

İşçi Bülteni Özel Sayı: 491 * Fiyatı: 25 YKr * Ekim 2009 * Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Gülcan CEYRAN EKİNCİ * EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. * Mollaşeref Mah. Millet Cad. 50/10 Fatih/İstanbul * Tel/Fax: 0 (212) 621 74 52 * * Baskı: Özdemir Mat Davutpaşa Cad Güven Sanayi sit C Blok No: 242 Topkapı İstanbul * 577 54 92